

publicis locis ab eo suspensa est, anathematizantes, A floruerunt, posteris tradita per sancta quinque concilia firmaverunt.

EPISTOLA II,

AD EPISCOPOS QUI CONSECRAVERUNT PAULUM PATRIARCHAM CONSTANTINOPO-
LITANUM PROPTER PYRRHUM EX PATRIARCHA.

Litteras fraternitatis vestrae, per quas nobis de B promotione Pauli fratris et coepiscopi nostri significasti, suscepimus, et gavisi quidem super hujus sumus ordinatione. Sed futura mœstitia huic videlicet successura, propter zizania quæ nascitura fore sperantur, animum nostrum valde concussit, nisi diligentissima manu et cautissima cura, priusquam crescant, et Dominicam messeni suffocent, extirpentur. Debuerat igitur Pyrrhus, qui sanctis Dei Ecclesiis scandalum seminavit, canonicæ prius animadversioni submitti, et tum prælatus frater noster Paulus sacrari: ne forte tempore aliquo de ejectione sua quamquam se putet querimoniam objecturum, quod odium sustinuerit populare, et vi pulsus libellum dederit, et suam Ecclesiam refutaverit, sicut nobis fraternitas vestra per litteras suas significavit. Facile quippe mutantur homines, et quidem aliquando ex odio ad dilectionem assurgunt, aliquando vero a dilectione in odium dilabuntur. Quæ ergo pro causa, quæ dissimulari futura sunt provido non contemplantur obtutu? ne forte proveniens scandalum variis simultatibus Ecclesiam Dei discindat. Sunt capitula, quibus prædictus Pyrrhus canonicæ potest ab omni sacerdotali ordine pelli. Primum quidem, quia Heraclium, qui anathematizavit catholicam fidem et Patres orthodoxe sentientes, in litteris suis laudibus extulit, et per subreptionem, per quosdam sacerdotes qui subscripserant, sophisticam quoque chartam adversus apostolicam fidem confirmare præsumpsit, et in publicis locis suspendere festinavit, quasi novam fidem et symbolum contra sanctam Chalcedonensem synodum: pœnam minime veritus æterni iudicii, et anathema quod positum est in eadem Chalcedonensium synodo, quod nemo unquam sancto mathemati, id est colendo symbolo, quidquam addere vel minuere audeat perentet. Prædictus autem Pyrrhus nec protestatione conventus a pravitate sua recedere passus est. Ideo ergo jam memoratam chartam abominantes, et omnia quæ crebro dictus Pyrrhus contra fidem

mollitus est, anathematizantes, quin etiam nunc iterum atque iterum anathematizamus: illa tantum amplectentes quæ sancti nobis Patres in synodis tradiderunt, nihil fidei addentes, nec auferentes. Et idcirco quæ in personam prædicti Pyrrhi definierimus, in litteris quas ad jam memoratum fratrem et coepiscopum nostrum misimus, agnoscetis. Ut igitur scandalum minime futuro tempore generetur, secundum præfixum modum diligenter sacra providentia extinguere curet. Et res quidem ipsa nos magis ad tribulationem provocavit, et nascitura zizania conjecturis probabilibus informavit, quoniam per litteras vestras prædictum Pyrrhum sanctissimum nominastis. Si enim alia taceamus, et nihil omnino peccavit aut in religionem, aut in doctrinam fidei, et nec una culpa damnavit: quamobrem de propria est eiectione Ecclesia? Sed fortasse quis dixerit, generale hoc odium facit. Sed vulgaris tumultus jus sacerdotii auferre non potest, nec odium sacro quemquam ordine denudare. Manifestæ quippe sunt canonicæ causæ, quæ jura sacerdotii recidere possunt. Nisi enim naturæ causa præsul extinguatur, Ecclesiam ejus alius non potest irreprehensibiliter apprehendere. Et hæc quidem non contradicentes ordinationi prædicti fratris nostri Pauli scribimus, sed vulnus latens et absconsum medente manu adaperimus, ne in vitalia viscera serpente possit, omnem immunditiam fetidæ putredinis medicinaliter exhaurientes, et quæ possunt fieri diligentia providæ incisionis penetrantes, non ut hæc fiant optantes. Nam sæpe dictum fratrem nostrum in visceribus mentis nostræ complectimur et fovemus: sed ne schismata fiant, fraterna providentia et affectione dilectionis torremur: quatenus episcopatu ejus manus impositio nullomodo maculetur. Denique interemptis et suffocatis schismatibus, et fides quoque orthodoxa, quæ tot spiritualibus paradisi florum odoribus per agricolos Christi Dei nostri, sanctos videlicet apostolos, eluxit, nullatenus aliquibus zizantium spinis poterit sauciari.

EPISTOLA III,

ECCLESIIARUM AFRICANARUM AD SANCTUM THEODORUM ROMANUM PONTIFICEM.

Domino beatissimo apostolico culmine sublimate, sancto Patri Patrum, Theodoro papæ, et summo

Τῷ μακαριωτάτῳ δεσπότῃ, καὶ τῇ ἀποστολικῇ κορυφῇ ὑπερέχοντι πατρὶ πατρῶν Θεόδωρῳ τῷ ἀγιωτάτῳ πάπῃ

καὶ μεγάλῃ τῶν ἀπανταχῆ προέδρων ἀρχικοιμένοι, κο-
λουμβος ἐπίσκοπος τοῦ πρώτου θρόνου, τῆς ἐν τῷ Βυζαν-
τίῳ συνόδου, καὶ Ῥεπαράτος ἐπίσκοπος τοῦ πρώτου θρό-
νου τῆς ἐν Μαυριτανίᾳ συνόδου, καὶ σὺν ἡμῖν οἱ ἐπίσκο-
ποι πάντες τῶν εἰρημένων τριῶν συνόδων τῆς τῶν Ἄφρων
χώρας.

Μεγάλῃ καὶ ἀνέκλειπτον θεῖς χάριτος πυγῆν, τοὺς
Χριστιανοὺς ἅπαντας καταπλουτίζουσαν, παρὰ τῷ καθ'
ὑμᾶς ἀποστολικῷ θρόνῳ τυγχάνειν, οὐχ' οἷον τί τινα τῶν
πάντων διαμφιβάλλειν, ἐξ ἧς ὀχετοὶ προΐασιν ἀφθόως,
ἅπαντα τὸν Χριστιανὸν ἀρδεύοντες κόσμον ὄθειν, εἰς τὴν
τοῦ παγκοσμίου Πέτρου τιμὴν, ᾧ πάτερ πατρῶν, αὐτὸς ὁ
ὑμέτερος ἀποστολικὸς θρόνος ιδιουπότως ἦτοι μονογενῶς
κατὰ θεῖον κεληρώται θέσιμα, τὰ ἱερά τῆς Ἐκκλησίας
δόγματα διερευνησάτω καὶ ἀναψηλαφῶν, ἅπερ τῷ ἀληθινῷ
παρλαβόντες κηρύγματι, διακριβῶθῆναι τῶν ἀναγκαιο-
τάτων ἐστίν, καὶ τῶν ἀρχιερίων τῆς κορυφαίας καὶ ἀπο-
στολικῆς. Ἀρχῆθεν γὰρ αὕτη πέφνην ἡ συνῆθεια, ὥστε
παρ' αὐτῶν τὰ φαῦλα μὲν κατακρίνεσθαι, βελαιουσθαι δὲ
τὰ προσάκοντα. Ἐπει οὖν οἱ ἐξαρχῆς κανόνες θεσπίζουσιν,
ὅπουπερ ἂν ἐκκλησιαστικὸν πρᾶγμα κινεῖται, μὴ πρότε-
ρον ψηλαφᾶσθαι καθάπαξ, ἢ προσδέχισθαι, κἄν ὅτι μά-
λιστα τὰ καινούμενα τύχοιεν ὄντα ἐν ἀπωσιμῆναις τισι
καὶ πορρωτάταις ἐπαρχίαις, ἄχρισ ἐν ἐπὶ τὸν ἀποστο-
λικὸν ἀνακομισθῆ θρόνον, ἵνα ἐκ τῆς κατ' αὐτὸν αὐθεντίας
τοῦ ζητουμένου δοκιμασθέντος, οἷον καὶ τρανωθέντος, ἐξ
αὐτοῦ καθάπερ ἐκ τινος πηγῆς ἱεράς ἡ τοῦ κηρύγματος
ἐναρξῆς γίνηται, καὶ οὕτω καθεξῆς αἱ πᾶσαι τοῦ Θεοῦ
προσδεχόμεναι καθολικαὶ πρὸς τὰ τοῦ κόσμου πέρατα
διανείμωσιν ἀμειώτως τὰ τῆς ἀκαινοῦς μυστήρια πί-
στιως. Ἐπὶ ταύτων ὑμῶν τὴν τῆς προσήσεως ἰχθημεν
ἐλαχίστην προσκύνησιν, ἣν τινα τῆ ἀποστολικῆ ὑμῶν
ἐκπέμποντες κορυφῇ μετὰ δακρύων ἀναβίρομεν. Παρα-
σιωπῆσαι γὰρ οὐ δυνάμεθα διὰ τὴν συνοχὴν τῆς καρδίας
ἡμῶν· περιήλθεν ἐξ ἀκοῆς εἰς ἡμᾶς, ἀγύωτοι, ὡς πρό
χρόνων τινῶν τέχνασμα τι μεμιασμένων καὶ βίβηλον ἐν
Κωνσταντινουπόλει γεγένηται, καὶ νομισαντες ὅτι τῆ τοῦ
καθ' ὑμᾶς θρόνου αὐταρχία δικαίως κατακρίνεται καὶ ἐκ-
κόπτεται, μέχρι τοῦ παρόντος ἐσιωπήσαμεν. Ὅσπνία δὲ
τοῦναντίον προπετῶς θρασυνοῦμενον μεμαθήκαμεν, ἀνέγνω-
μεν δὲ καὶ τὸν λίβελλον Πύριου τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ
ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ὃν τῷ ὑμετέρῳ τιμῷ
θρόνῳ μετανοήσας ἐναγχῆς ἐπεδίδωκεν, εἰκότως, οἷαν ἡ
ἀνάγκη λοιπὸν ἡμᾶς ἀπήτει, πεποιθήκαμεν ἀναφορὰν πρὸς
Ἰακῶλον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν τίν-νυι τὴν αὐτὴν ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει διακατέχοντα Ἐκκλησίαν, αἰτήσαντες αὐτὸν
ἀγαπητικῶς μετὰ πλείστων δακρύων ὡς τε τὸ εἰρημένον
τῆς καινοτομίας σόφισμα, τὸ μὴ ἐξ αὐτοῦ μὲν, ἐκ δὲ τοῦ
προηγησαμένου αὐτὸν ἐφευρεθῆν, τοῦτο διακρούσασθαι καὶ
πάσης ἐξωθῆσαι δικαίως, ἧς προκαθίσταται Ἐκκλησίας,
ἀποβαλλόμενον τοὺς πρὸ τῶν θυρῶν τῆς αὐτοῦ Ἐκκλησίας
ἀνακειμένους χάρτας, οὓς ἐπὶ σκανδάλῳ τοῦ λαοῦ προ-
τεθείκασαι, ἵνα, τοῦτων ἀποβαλλομένων, ἀταράχως ἡ πί-
στις ἡμῶν τηρηθῆι, καὶ ὡσπερ ἐξ ἀρχῆς μέχρι τοῦ
παρόντος ἀκεραία διέμεινε, τῷ ἀποστολικῇ παραδόσει
κουτυνομένη, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν ἄθικτος διαμείνη.
Ταυτὶ γὰρ δηλὸν καθίστηκεν, ὡς αἱ τοιαῦται καινοφωνίαι
ἐκ τοῦ κακοῦ τῆς κενοδοξίας ἀποτίκτονται κάλους. Θείλου-
τες γὰρ ἱκανοὺς ἑαυτοὺς ἀποφῆναι καὶ περιφανεῖς καὶ τῶν

A omnium præsulum pontifici, Columbus primæ sedis
episcopus concilii Numidiæ, et Stephanus primæ se-
dis episcopus concilii Byzaceni, et Reparatus episco-
pus primæ sedis concilii Mauritanie, et universi
episcopi de tribus conciliis antedictis Africanæ pro-
vinciæ.

Magnum et indeficientem omnibus Christianis
fluenta redundantem, apud apostolicam sedem con-
sistere fontem nullus ambigere possit, de quo rivus
prodeunt affluenter, universum largissime irrigantes
orbem Christianorum, cui etiam in honore beatis-
simo Petri Patrum decreta peculiarem omnem decre-
vere reverentiam in requirendis Dei rebus, quæ
omnino et sollicitè debent, maxime vero justeque
ab ipso præsulum examinari vertice apostolico, cu-
jus vetusta sollicitudo est tam mala damnare quam
probare laudanda. Antiquis enim regulis sancitum
est ut quidquid quamvis in remotis vel in longinquo
positis ageretur provinciis, non prius tractandum
vel accipiendum sit, nisi ad notitiam almæ sedis
vestræ fuisset deductum, ut hujus auctoritatē, juxta
quæ fuisset pronuntiatio firmaretur, indeque same-
rent cæteræ Ecclesiæ velut de natali suo fonte præ-
dicationis exordium, et per diversas totius mundi
regiones puritatis incorruptæ mancant fidei sacra-
menta salutis. Quocirca humillimum vestro aposto-
lico cu' mini persolventes obsequium, cum lacrymis
sugerimus, quod sine cordis gemitu reticere non
valeamus, ante hoc temporis spatium exosum apud
C Constantinopolitanam civitatem novitatis commen-
tum ad nos usque opinanter fuisse delatum. Et ut
hactenus siluissemus, putavimus serenissimo exa-
mine vestræ apostolicæ sedis fuisse desectum. Quod
ubi pertinaciter cognovimus invalescere, relegentes,
videlicet, libellum Pyrrhi nostri fratris et coepi-
scopi dudum ejusdem Constantinopolitanæ civitatis,
apud vestram venerabilem sedem prolati, relatio-
nem qualem necessitas exegit, fratri Paulo, nunc
Constantinopolitanæ civitatis ecclesiam occupanti,
emisimus, exhortantes cum nimio fletu jam dictum
novitatis commentum, non quidem suis temporibus
adinventum, a suo videlicet auctore confutatum, a
se quoque vel ab omni ecclesia, cui præsidet, repel-
lere, et chartas omnes præ foribus ipsius sanctæ
D Ecclesiæ ad scandalum populorum suspensas projicere,
qualiter fides quæ nunc usque permansit inte-
gra, et apostolica eruditio illibata servetur. Certum
est enim, quod tales sermonum novitates de malo
gloriæ amore nascuntur: dum sibi nonnulli volunt
acuti, perspicaces et sapientes videri, quærunt quid
novi proferant, nescientes quia Deus noster infirma
mundi elegit, ut confundat fortia, et sapientes per
mundi stulta confundit (1 Cor. 1, 27). Ad Timotheum
quippe doctoris gentium sollicitè legisset sermones,
quibus ait, ut novitates vitet vocum profanas
(1 Tim. vi): ad impietatem nempe ista proficiunt, quæ
super spinas et tribulos contulerunt [ducunt et spi-
nas tribulosque generant]; et Ephesi remanens de-

nuntiet quibusdam, ne quis aliter prædicaret (I Tim. I). **A** Et ut aliqua de veteribus proferamus, Jeremiæ prophetæ verba sunt: *Horribilia, inquit, facta sunt super terram, prophetæ iniquitatem prophetant (Jerem. v)*. Multa sunt divinæ legis documenta, quæ de largu vestri culminis fonte nostris rivulis infundatur [F. infunduntur]. Quia vero in quamdam suspceptionem nostra Africana a malignis hominibus apud memoratam regiam civitatem recitata est provincia, ante dictam relationem memorato fratri Paulo Constantinopolitano auctiuiti transmissam, vestræ Deo amabili beatitudi direximus, quam rogamus humiliter per vestræ sacratissimæ sedis responsales transmittere, qualiter prospere cognoscamus, si memoratus superius frater a nefanda se novitatis adinventione ad integram reformaverit orthodoxæ fidei prædicationem. Quod si **B** dissimulaverit, auctoritas almæ sedis vestræ juxta patrum sanctiones salubri consilio pertractabit a sano corpore separare vulnus insanuum, remotoque morbi sævientis flatu cautius, quæ sunt sincera perdurent, et grex purior ab hac mali contagione, spiritali vestri culminis ferramento purgetur. Novissime hoc, necessitatis eventum quod accidit, in veritate suggerimus, quia nobis specialiter per unamquamque provinciam synodos contrahentibus venerandas, dum ex nostro collegio fratribus electis plenam transmittere nitimur legationem cum nostris relationibus, quædam oborta sunt, quæ nostram intentionem rationabiliter prohiberent. Sed hujus rei quam memoravimus, urgente necessitate, generali Africanæ provincie constituto per legatos diversorum conciliorum inito, generalem hanc prospere vestro culmini demandavimus relationem, postulantes non nobis, sed ipsi quæ evenit, necessitati ascribere.

γῆρ τῆς χώρας προελθούσας ἡμῖν τῆς συνόδου, ἐπελεξάμεθα τινὰς ἀδελφούς ἐκ τοῦ καθ' ἡμῶν συλλόγου μετὰ τῶν οἰκίω ἀναφορῶν ἐκπέμψαι πρὸς ἐντελεστέρων πρεσβειῶν· τοῦτο δὲ βουλομένων ἡμῶν, κοινῆ τις συμφορὰ τῆ καθ' ἡμῶν ἐπιθούσα χώρα, τὸν ἡμέτερον περὶ τοῦτο σκοπὸν διεκώλυσεν, ὅθεν ταύταις, ὡς εἰρηται, πρὸς τὴν ἡμέτεραν ὑπεροχὴν ἀκίμψαμεν, παρακαλοῦντες μὴ μᾶλλον ἡμῶν ἢ τοῖς ἐξ ἀνάγκης συμβᾶσι καταλογισασθαι τὴν παραίτησιν.

Κολομβίος ἐπίσκοπος τοῦ πρώτου θρόνου τῆς ἐν Νουμπίδι συνόδου. Ἐχον ὑπὲρ ἡμῶν, θέσποτα ἀγιώτατε καὶ μακαριώτατε Πάτερ πατρῶν.

Στέφανος ἐπίσκοπος τοῦ πρώτου θρόνου τῆς ἐν τῷ Βυζακίῳ συνόδου. Ὁμοίως.

Ῥεπαράτος ἐπίσκοπος τοῦ πρώτου θρόνου τῆς ἐν Μανριτανίᾳ συνόδου. Ὁμοίως.

ἄλλων ἀπάντων φρονιμωτέρους, κινῶ τινὰ παρ' ἑαυτῶν ἀκυρίσκουσι καὶ προφέρουσι, ἀγροούντες ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς, τὰ ἀσθεῖα τοῦ κόσμου ἐξελέξατο, ἵνα καταργήσῃ τὰ ἰσχυρά, καὶ διὰ τῶν μωρῶν κατασχῆναι τοὺς οἰομένους εἶναι σοφοὺς. Ὅθεν Τιμοθέῳ γράφων ὁ τῶν ἐθνῶν ἀπόστολος παρεγγυᾶται τὰς βεβήλους ἡμᾶς ἐκτρέπισταί καὶνοτομίας εἰς ἀσθεῖαν ἀπογούσας, καὶ ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἐπικομιζομένας. Ἄλλὰ καὶ Ἐφεσίους πρὸς τᾶσσι μὴδαμῶς ἐπιροδιδυσκαλεῖν. Συμφώνως δὲ καὶ οἱ τῶν παλαιῶν ἡμᾶς ἐκπαιδεύουσι λόγοι· διακηρῦττει γὰρ ὁ προφήτης Ἰερμίας οὕτως· Φρικτὰ ἐγένετο ἐπὶ τὴν γῆν. Οἱ προφῆται αὐτῆς ἄνομα προφητεύουσιν. Ἄλλὰ καὶ ὁ θεὸς νόμος πλείοσιν ἡμᾶς ἐξασφαλίζεται παραγγέλλουσι, ἅπερ ἡμῖν ἡ ὑμέτερα πηγάζουσα κορυφή, τοὺς ἡμέτερους ὀχετοὺς ἀνερεύγει, καὶ σαφελῆς ἀπεργάζεται πρὸς εὐσέβειαν. Ἄλλ' ἐπειδὴ παρά τινων κακοθελῶν ἀνθρώπων ἐ-
C ὑπονοία τῆ βασιλευούσῃ πόλει γένηται πως ἡ καθ' ἡμῶν χώρα τῶν Ἀ.ρων, τὴν εἰρημένην γεγράφει παρ' ἡμῶν ἀναφορὰν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Παῦλον τὸν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως τῆ ὑμετέρα θεωρεῖ μακροπρόθετα κατεπέμψαμεν, σὺν εὐλαβείᾳ παρακαλοῦντες, ἵνα διὰ τῶν ἀποκριστικῶν τοῦ καθ' ἡμῶν ἀποστολικῶ θρόνου ταύτην πρὸς αὐτὸν ἀποστείλῃ, καὶ μάθωμεν αἰσίως εἶγε ὁ προλεχθεὶς ἡμῶν ἀδελφὸς τῆς ἐφευρεθείσης ἀθεμίτου δυστάμηνος καινοτομίας πρὸς τὸ ἀκραιφνὲς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἐπανερχεται κήρυγμα. Εἰ δὲ τοῦτο παραποιεῖται μὴ μεταβαλλόμενος, θεὸν ἐστὶ τὴν τοῦ καθ' ἡμῶν ἀποστολικῶ θρόνου αἰθεντικῶν βουλῆ σωτηρίῳ σκίψασθαι τοῦ ὑγιεινοῦ σώματος τὸ ἀθεράπευτον νόσημα διαχωρίσαι κατὰ τὴν τῶν ἁγίων πατρῶν διάταξιν. Ἴνα, τοῦ χαλεποῦ διαρρύντος τῆς αἰρέσεως τραύματος, τὰ τῆς εὐρωστίας ἀσφαλίστερον ἡμῖν διακεινῶσιν, οἷα τῶ πνευματικῶ σιδήρῳ τῆς ὑμετέρας ὑπεροχῆς τοῦ τοιούτου πονηροῦ μιάσματος τὴν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ποιμνὴν ἐλευθερούσης.

Τὸ δὲ συμβᾶν ἐν τέλει χρεῶν ἡμᾶς ἀναγκαῖον. Ἄφ' ὅλης

Columbus episcopus primæ sedis concilii Numidicæ. Ora pro nobis, domine sancte ac beatissime Patrum Pater.

D Stephanus episcopus primæ sedis concilii Byzaceni. Ora.

Reparatus episcopus primæ sedis concilii Mauritanicæ. Ora.

ÉPISTOLA IV,

VICTORIS CARTHAGINENSIS EPISCOPI AD SANCTUM THEODORUM ROMANUM PONTIFICEM.

Domino beatissimo et honorabili sancto fratri, Theodoro papæ, Victor.

Vestræ beatissimæ, paternitatis apud Deum acceptabilia opera, et conversatio gloriosa pene mundo toti sunt manifesta. Prædicationibus igitur aposto-

Δεσπότη τὰ πάντα μακαρ. καὶ τιμιωτάτῳ ἀδελφῷ Θεοδώρῳ ἀγιωτάτῳ πάπῳ, Βικτωρ ἐπίσκοπος.

Τῆς ὑμετέρας πατρικῆς ἀγιωσύνης αἱ τε θεάρισταὶ πράξεις καὶ ἡ ἐνδοξὸς ἀναστροφὴ, παντὶ τῷ κόσμῳ σαφῶς πεφανέρωται· καὶ γὰρ ὡσπερ διὰ τῶν ἀποστολικῶν κη-